

reo[®]-rapportage

SPMS - Derde kwartaal 2019

Inhoud

Inleiding	4
Terugblik kwartaal	4
Eerste voortgangsrapportage Climate Action 100+	4
Minerals Council of Australia: in een andere versnelling?	5
Ontbossing en brand in het Amazonegebied	5
Jaarlijks PRI In Person-event	5
Primaat aandeelhouders en 'proxy advisers' onder vuur in de VS	6
Amerikaanse beleggers willen sterkere corporate governance-normen ondanks tegenwind	6
Overheidsbeleid	7
Engagement prioriteitsbedrijven	8
Engagement casestudies	10
Engagementprojecten	14
Engagement per onderneming - Risico: hoog	18
Engagement per onderneming - Risico: bovengemiddeld	20
Engagement per onderneming - Risico: matig	21
Engagement per onderneming - Risico: laag	23
Engagement per onderneming - Bedrijven zonder ESG-rating	25
Milestones per onderneming	26
Bijlage: Viewpoints 2019	49

Introductie

In dit verslag vindt u gedetailleerde informatie over de manier waarop wij het afgelopen kwartaal (mede) namens u ondernemingen hebben aangesproken en wat de uitkomsten zijn van ons engagement (mijlpalen).

Wij hebben het afgelopen kwartaal 179 ondernemingen aangesproken en 54 mijlpalen bereikt. Deze mijlpalen zijn doorgaans de uitkomst van engagement in eerdere kwartalen.

Terugblik kwartaal

Behalve het effect van de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten (VS) en China, de spanningen in de regio rond de Perzische Golf, de protesten in Hongkong plus het algemeen onstuimige politieke landschap wereldwijd stond ook het klimaatnieuws hoog op de wereldagenda het afgelopen kwartaal. De maatschappij wordt steeds vaker opgeschrikt door extreme weersomstandigheden en door publicaties van wetenschappelijk onderzoek over de snelheid waarmee het klimaat verandert en het effect daarvan op de stijging van de zeespiegel, water en grond.

Hoe bezorgd miljoenen jonge mensen zijn, bleek wel uit de grootste klimaatstaking ooit, voorafgaand aan de Climate Action Summit van de Verenigde Naties (VN) in New York. Ook de particuliere sector kondigde een aantal maatregelen aan waaruit blijkt dat het bedrijfsleven doordrongen raakt van de noodzaak om samen te werken: 130 banken tekenden voor de afstemming van de activiteiten op de doelen van 'Parijs'; de grootste eigenaars van vermogen in de wereld zegden toe de beleggingsportefeuille uiterlijk in 2050 CO₂-neutraal te krijgen; en 87 grote internationale ondernemingen beloofden de uitstoot terug te dringen en de bedrijfsactiviteiten af te stemmen op een toekomst van 1,5°C.

Wij zijn doordrongen van het groeiende risico van klimaatverandering voor onze klantportefeuilles. Onze focus op engagement met ondernemingen en brancheorganisaties over klimaat en verwante onderwerpen is dan ook onveranderd. Zo hebben we het afgelopen kwartaal onder andere voedselproducenten aangesproken op de manier waarop zij met klimaatrisico's omgaan; hebben wij banken aangesproken op de integratie van klimaatafwegingen bij hun kredietverlening- en acceptatiebeleid; en hebben we grondstofwinnende concerns aangesproken op een sterkere koppeling tussen klimaatprestaties en de topsalarissen. Via onze activiteiten als lid van Climate Action 100+ hebben we voor het eerst persoonlijke gesprekken over klimaatverandering gevoerd met China Shenhua, het grootste kolenmijnconcern van de wereld, alsook met PTT uit Thailand.

Ook belangrijk was onze reis naar de Verenigde Staten, waar we meer te weten wilden komen over een verontrustende ontwikkeling in de corporate governance die een streep kan zetten door de manier waarop beleggers hun rentmeesterschap vormgeven.

Eerste voortgangsrapportage Climate Action 100+

Engagement

Het jaar 2019 is verder het tweede jaar dat Climate Action 100+ (CA100+) nu loopt. De eerste voortgangsrapportage sinds de lancering van dit aansprekende initiatief in december 2017 is onlangs gepubliceerd. Aan het initiatief hebben zich inmiddels ruim 370 beleggingsmaatschappijen verbonden. Die richten de pijlen op 159 ondernemingen, met als doel een betere corporate governance, directe klimaatactie en informatieverschaffing over klimaatrisico's en -kansen.

BMO GAM verleent actieve ondersteuning bij de engagementactiviteiten met 23 bedrijven. Daarvan komen er 13 uit Europa, 6 uit de VS en 4 uit Azië. Twee door BMO getrokken spelers kwamen in de voortgangsrapportage voor het voetlicht: Volkswagen en General Motors (GM). BMO heeft uitgebreid met deze twee bedrijven gesproken over de formulering van ambitieuze doelstellingen en de verschaffing van informatie over lobbypraktijken. Verder hebben we ze aangespoord een positieve rol op zich te nemen in het regelgevingsproces. De uitkomst van deze gezamenlijke inspanningen? Volkswagen legde zich begin 2019 vast op CO₂-neutraliteit. En bij GM is er in mei 2019 een aandeelhoudersmotie aangenomen waarin werd gevraagd om informatie over lobbyactiviteiten.

Het afgelopen kwartaal was er sprake van 27 engagementacties bij de CA100+, in Australië, Europa, de VS, China en Thailand. Belangrijk was vooral ook dat we voor het eerst een voet binnen de deur kregen over de klimaatstrategie bij China Shenhua en bij PTT, de nationale oliemaatschappij van Thailand. Voor wat betreft de uitkomsten van de gesprekken waren de hoogtepunten onder andere de toezegging van een nuluitstoot in 2050 van Duke Energy in september (BMO treedt bij dit Amerikaanse nutsconcern op als leidende partij binnen CA100+). De aankondiging van BHP in juli dat er wordt geïnvesteerd in een vijfjarig uitstootreductieplan ter waarde van \$ 400 miljoen was een ander voorbeeld. Dit ging gepaard met de toezegging van een wetenschappelijk onderbouwde doelstelling voor de middellange termijn, als afstemming op de streefdoelen van Parijs.

Minerals Council of Australia: in een andere versnelling?

Overheidsbeleid

We hebben het afgelopen kwartaal samen met een groep beleggers contact gelegd met de CEO van de Minerals Council of Australia (MCA). Gesproken is over de groeiende zorg over de lobbypositie van de MCA over klimaatverandering in het Australische energiebeleid, waaronder de vermeende banden met de 'pro coal'-campagne van een andere organisatie, COAL 21. Een ander punt van zorg is dat diverse mijnbouwconcerns (waaronder BHP en Rio Tinto) die lid zijn van de MCA niet consequent zijn in de verklaringen en het beleid over de eigen klimaatpositie.

Van de MCA kregen we de nieuwe positie klimaatverandering te horen. Daarin is nu expliciete steun aan het akkoord van Parijs opgenomen. Ons is verzekerd dat er aanzienlijke veranderingen zijn doorgevoerd in eerdere MCA-posities, zoals de visie op de rol van fossiele brandstoffen in het toekomstige elektriciteitsnetwerk van Australië. De MCA werkt daarnaast aan een klimaatstrategie, waarin nader wordt geformuleerd wat 'ruim onder het scenario van 2°C' inhoudt voor de leden. Zo worden er specifieke reductietechnologieën gestimuleerd die relevant zijn voor de sector en de keten (zoals de opvang en opslag van CO₂ (CCS)).

Hoewel we blij zijn met de veranderingen is er in onze optiek nog altijd goede redenen om met de MCA in gesprek te blijven. Zo willen we meer inzicht krijgen in de vraag of die nieuwe klimaatstrategie ook een CO₂-afbouw van betekenis in Australië inhoudt. Meer in het bijzonder zijn we het niet volledig eens met de MCA-visie op de toekomstige vraag naar kolen in het scenario van een opwarming van de aarde met 2°C. (Het uitgangspunt voor de klimaatstrategie van de MCA.)

Sommige MCA-leden helpen ons om de veranderingen doorgevoerd te krijgen door invloed uit te oefenen op de visie van de MCA over de energietransitie. Met Rio Tinto en BHP praten we bijvoorbeeld al jaren over lobbying en overheidsbeleid. Beide gaven aan de MCA te willen beïnvloeden. We zetten onze actieve gesprekken met deze twee belangrijke spelers over de voortgaande invloed op en het lidmaatschap van de MCA ook in de toekomst voort. Daarnaast proberen we contact te leggen met andere leden die een minder duidelijke positie ten aanzien van het Parijse akkoord, dan wel de energietransitie in Australië innemen.

Ontbossing en brand in het Amazonegebied

Engagement

We hebben in heel 2019 en in diverse sectoren nog meer de nadruk gelegd op ontbossing. Van ondernemingen verlangen we een duidelijke toezegging dat ze in de eigen bedrijfsactiviteiten en in de keten ontbossing vermijden.

Aan de grootste Europese banken hebben we gevraagd om het kredietverlenings- en acceptatiebeleid alsook de richtlijnen voor palmolie, soja, hout en vee te actualiseren en aan te scherpen, in combinatie met een totaaltoezegging over ontbossing. In het kader van het engagementproject 'duurzaam bankieren in het ASEAN-gebied' hebben we de

banken gevraagd om bij de kredietverlening aan de palmolie-sector de duurzaamheidscriteria te versterken en om zich vast te leggen op een belofte tegen ontbossing. Palmolieproducenten hebben we daarnaast aangespoord te beloven zich niet aan ontbossing schuldig te maken. Van bedrijven die producten als soja, suiker, palmolie en rubber inkopen, verlangen we een transparante en traceerbare landbouwketen.

Om ons commitment kracht bij te zetten, hebben we ons in augustus en september bij twee initiatieven aangesloten:

We hebben samen met 230 andere beleggers de PRI-verklaring over ontbossing en bosbranden in het Amazonegebied (**investor expectation statement on deforestation and forest fires in the Amazon**) ondertekend. Die verklaring spoort ondernemingen aan om zich nog meer in te zetten voor een einde aan ontbossing in de eigen activiteiten en in de keten.

Ook ondertekend hebben we de **Cerrado Manifesto - Statement of support**. In die verklaring worden producenten opgeroepen een einde aan ontbossing te maken en om duurzaam grondbeheer te bevorderen in het Cerrado-bioom van Brazilië, een gebied van enorme biodiversiteit dat circa 20% van het land bestrijkt.

Tot slot hebben we ons aangesloten bij **SPOTT (Sustainability Policy Transparency Toolkit)**. Dat netwerk vraagt om meer transparantie in de grondstoffenketen en stelt zich tot doel om verdere ontbossing tegen te gaan en de duurzaamheidsinspanning van de sector te versterken.

Jaarlijks PRI In Person-event

Conferentie

De Principles for Responsible Investment (PRI) organiseerde in Parijs de jaarlijkse PRI In Person-conferentie. Er waren ditmaal meer dan 1500 afgevaardigden. Het was de grootste PRI-conferentie ooit en werd dan ook voortdurend beschreven als de grootste conferentie over verantwoord beleggen ter wereld.

De conferentie bood uitgebreid gelegenheid om te praten en horen over de meest recente innovaties in verantwoord beleggen, naast de huidige en zich aandienende ESG-problemen die op de portefeuille van beleggers van invloed kunnen zijn. Sociale aspecten stonden dit jaar in de schijnwerpers, zoals mensenrechten, diversiteit en inclusie, moderne slavernij en een rechtvaardige transitie naar een koolstofarme economie. De dringende noodzaak van klimaatactie was duidelijk de rode draad. De focus lag daarbij op de rol van de financiële sector bij de aanpak van de risico's en kansen die door klimaatverandering worden veroorzaakt. De PRI heeft de conferentie aangegrepen om een nieuwe paper te publiceren met als onderwerp de effecten van een krachtige beleidsreactie op klimaatverandering voor de financiële markten.

We hebben bij de conferentie vier 'events' voor onze rekening genomen:

Een 'side event' samen met FAIRR over antimicrobiële resistentie en daarmee samenhangend engagement. FAIRR is

een beleggersinitiatief (beheerd vermogen \$ 19 biljoen) over ESG-problematiek in de dierlijke proteïneketen.

Een op innovatie gericht event samen met het Workforce Disclosure Initiative (WDI). Onderwerp: de noodzaak voor meer en betere personeelscijfers en wat beleggers kunnen doen.

Een panel met als werktitel "Acting in concert rules: Regulations in key jurisdictions". We hebben bij dat panel gesproken over onze internationale (samenwerkings) engagementaanpak en de Britse invalshoek voor het voetlicht gebracht.

Een PRI/WWF-panel over een duurzame palmolieketen. Als deelnemer aan dat panel hebben we onze visie op en ervaring met zich snel ontwikkelende Aziatische bedrijven in consumptiegoederen gedeeld.

Primaat aandeelhouders en 'proxy advisers' onder vuur in de VS

Op reis

We zijn naar Minneapolis afgereisd voor de najaarsconferentie van de Amerikaanse Council of Institutional Investors (CII). Daar namen we deel aan een discussie met diverse belanghebbenden over de engagementprioriteiten van beleggers in de Amerikaanse markt en hebben we meer gehoord over het huidige toezichtsklimaat. We hebben verder bijgedragen aan de werkzaamheden van de Corporate Governance Advisory Committee van de CII. Die commissie verzorgt input en feedback aan het bestuur over campagnes en prioriteiten.

Weken voor de conferentie was de toon al gezet. Twee aankondigingen op het gebied van de corporate governance hadden de boel aardig op z'n kop gezet. Ten eerste verklaarde de Business Roundtable (leden: de CEO's van de grootste Amerikaanse ondernemingen) dat het al decennia meegaande mantra van een maximale aandeelhouderswaarde werd vervangen door de inzet voor alle belanghebbenden, namelijk de klant, de medewerkers, de leverancier, de gemeenschap en tot slot dan ook nog de aandeelhouder. In die verklaring werd de belegger niet meer als 'eigenaar' aangeduid, maar meer als kapitaalverschaffer. In eerste instantie lijkt die andere opstelling een goede zaak, maar zorgwekkend is het schrappen van het gevestigde primaat van de aandeelhouder en het gevolg dat ondernemingen in het vervolg aan iedereen verantwoording schuldig zijn maar nergens verantwoordelijk voor ('accountable to all, accountable for none').

Ten tweede heeft de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC) een verontrustende update gepubliceerd. Volgens de richtlijnen van de SEC zouden volmachtadviesbureaus ('proxy advisers') hun onderzoek moeten aanmerken als een vorm van aanbidding. De toezichtslast en het nalevingsrisico voor de productie van onderzoek worden daardoor fors hoger. Gezien de belangrijke rol die dit soort bureaus vervullen bij de uitoefening van het rentmeesterschap door beleggers maakt dit hun werkzaamheden lastiger en riskanter. Geen goede verandering.

De conferentie was natuurlijk ook een uitstekende gelegenheid om persoonlijk met Amerikaanse ondernemingen van gedachten te wisselen. We hebben in de loop van de conferentie met acht bedrijven over diverse zaken op het gebied van corporate governance gesproken, onder andere met **Johnson & Johnson, Microsoft, Goldman Sachs, Wells Fargo** en **Vale**.

Amerikaanse beleggers willen sterkere corporate governance-normen ondanks tegenwind

Conferentie

We waren dit kwartaal bij de openingsconferentie van de Investor Stewardship Group (ISG). De ISG bestaat uit meer dan 60 Amerikaanse en internationale institutionele beleggers, die samen ruim \$ 31 biljoen aan activa onder beheer hebben. Het doel van de groep is om een kader met basisnormen voor stewardship ('rentmeesterschap') en corporate governance for respectievelijk beleggers en ondernemingen te formuleren en te promoten. Hoewel beide aspecten in de meeste andere gevestigde markten regelmatig voorkomen, is dat niet het geval in de VS.

Bij de conferentie spraken ondertekenaars en Amerikaanse ondernemingen over rentmeesterschap en de principes voor corporate governance. Hoogtepunten waren de 'breakout'-sessies achter gesloten deuren, waar beleggers en bedrijven vrijelijk met elkaar konden spreken over de uitdagingen van engagement over corporate governance en hoe we van tegenstanders meer richting samenwerking kunnen komen.

Omdat we hadden vastgesteld dat de kaders van de ISG redelijk goed aansluiten op onze bestaande stewardship-verplichtingen en eigen richtlijnen voor de corporate governance hebben we ons begin 2018 achter de ISG geschaard. Bemoedigend is dat het initiatief het afgelopen jaar is gegroeid in omvang, doel en relevantie, in het bijzonder in de huidige Amerikaanse omgeving waarin andere belanghebbenden het beleggers juist moeilijk maken om zich in te zetten voor hervormingen van de corporate governance.

Overheidsbeleid

Maand	Onderwerp	Initiatief	Onze positie
Juli	Evaluatie HKEX van de Environmental, Social and Governance Reporting Guide and Related Listing Rules	Bij de publieke consultatie door de Hongkongse beurs hebben we onze steun gegeven aan de voorgestelde wijzigingen van de bestaande ESG Reporting Guide and Listing Rules. Een en ander moet de transparantie over sociale en milieukwesties bij beursgenoteerde ondernemingen verbeteren.	Wij steunen de wijzigingen en stimuleren eventuele verdere wijzigingen die afstemmen op internationale best practices.
September	Informatieverschaffing over due diligence mensenrechten	We hebben de Investor Statement for Mandatory Human Rights Due Diligence Legislation in Zwitserland ondertekend. Het doel: bij Zwitserse bedrijven standaarden voor mensenrechten en milieu verbeteren.	Net als bij publieke vereisten rond moderne slavernij in het VK en in andere regio's spreken we ons uit voor transparantie over maatschappelijke risico's bij ondernemingen in Zwitserland.
September	Rentmeesterschap beleggers	We hebben de Financial Reporting Council (FRC) feedback gegeven over de voorgestelde wijzigingen in de concept Stewardship Code voor het VK.	We kijken uit naar de publicatie van de definitieve code als het zover is.

Engagement prioriteitsbedrijven

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de ondernemingen die op onze jaarlijkse prioriteitenlijst staan. Met deze ondernemingen - die het afgelopen kwartaal onderdeel vormden van uw portefeuille - hebben wij het afgelopen kwartaal contact gehad. De selectie van prioriteitsondernemingen is gebaseerd op een grondige analyse van onze klanten, onze eigen ESG-risicoscores, eerdere engagementactiviteiten alsmede het oordeel en de expertise van ons Governance & Sustainable Investment team. Voor iedere prioriteit wordt aan het begin van het jaar vastgesteld wat de engagementsdoelstellingen zijn (zie Outlook **reo**® 2019 Engagementprojecten en Prioriteitsondernemingen). De activiteiten zijn bij deze prioriteitsondernemingen intensiever dan bij bedrijven waarmee we reactief engagen. Over onze contacten met ondernemingen brengen wij verslag uit in de vorm van casestudies. Dit betreft ondernemingen die het afgelopen kwartaal in positieve danwel negatieve zijn opgevallen. Voor uitgebreide informatie over onze engagementactiviteiten verwijzen wij u graag naar de online **reo**® Partner Portal.

Naam	Sector	ESG-risicoscore	Reactie op engagement	Thema's							
				Klimaatverandering	Milieu-standaarden	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemingsbestuur	
Amazon.com Inc	Duurzame consumentengoederen	Laag	Matig								
Anglo American PLC	Basismaterialen	Matig	Goed	●					●		
AO Smith Corp	Industrie	Matig		●					●		●
AP Moller - Maersk A/S	Industrie	Goed		●							●
Archer-Daniels-Midland Co	Dagelijkse consumentengoederen	Matig			●						
AutoZone Inc	Duurzame consumentengoederen	Matig			●				●		
Bank Mandiri Persero Tbk PT	Financiële instellingen	Goed			●						●
BASF SE	Basismaterialen	Goed							●		
Bayer AG	Gezondheidszorg	Voldoende							●		
Boston Scientific Corp	Gezondheidszorg	Matig								●	
BP PLC	Energie	Goed		●							●
Brown-Forman Corp	Dagelijkse consumentengoederen	Matig			●						
China Mengniu Dairy Co Ltd	Dagelijkse consumentengoederen	Matig		●	●						●
CK Asset Holdings Ltd	Onroerend goed	Goed		●							
Coca-Cola Co	Dagelijkse consumentengoederen	Matig			●						●
Crown Holdings Inc	Basismaterialen	Matig			●				●		
Duke Energy Corp	Nutsbedrijven	Goed		●		●					
eBay Inc	IT	Matig				●			●		●
GlaxoSmithKline PLC	Gezondheidszorg	Goed							●	●	
HDFC Bank Ltd	Financiële instellingen	Goed			●	●					●
HOCHTIEF AG	Industrie	Matig		●	●		●				●
Intuitive Surgical Inc	Gezondheidszorg	Matig									●
Johnson & Johnson	Gezondheidszorg	Voldoende				●			●	●	
Lear Corp	Duurzame consumentengoederen	Matig							●		
Mastercard Inc	IT	Goed							●		
Monster Beverage Corp	Dagelijkse consumentengoederen	Matig			●						●
Nestle SA	Dagelijkse consumentengoederen	Goed			●						
Novartis AG	Gezondheidszorg	Goed							●	●	
SVB Financial Group	Financiële instellingen	Goed		●	●				●		●
Tesla Inc	Duurzame consumentengoederen	Matig							●		

Reactie op engagement:

Goed: bereid tot dialoog en doorvoeren van aanbevelingen.

Voldoende: beschikbaar voor discussie, maar minder bereid tot doorvoeren van aanbevelingen.

Matig: geen reactie of niet bereid om dialoog aan te gaan.

Blanco: engagement net gestart of in afwachting van reactie

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement prioriteitsbedrijven

Naam	Sector	ESG-risicoscore	Reactie op engagement	Thema's						
				Klimaat-verandering	Milieu-standaarden	Bedrijfssethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volks-gezondheid	Ondernemings-bestuur
Tokyo Electric Power Co Holdings Inc	Nutsbedrijven	Hoog	Voldoende	●						●
Tyson Foods Inc	Dagelijkse consumentengoederen	Hoog			●					●
Unilever PLC	Dagelijkse consumentengoederen	Matig					●	●		
Wells Fargo & Co	Financiële instellingen	Hoog	Voldoende			●		●		●
XPO Logistics Inc	Industrie	Hoog	Voldoende					●		

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement casestudies

Onderneming: Darden Restaurants Inc

Land: VS

Sector: Duurzame consumentengoederen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Voldoende

Thema: Volksgezondheid

Onderwerp: Engagement aanpak antimicrobiële resistentie (AMR)

SDG: 3.3

Achtergrond

Darden Restaurants bezit en runt 'full-service' restaurants in de VS en Canada. Als belangrijke inkoper van vlees kan het bedrijf een rol spelen in de aanpak van antimicrobiële resistentie (AMR), onder andere door verantwoord in te kopen en zich als sterke rentmeester op te stellen (stewardship). FAIRR is een netwerk dat de bewustwording verhoogt over de door de intensieve veeteelt veroorzaakte materiële ESG-risico's en -kansen. Als ondertekenaars van FAIRR pleiten wij voor de invoering van een antibioticabeleid dat voorziet in een duidelijk tijdpad voor de uitfasering van routinematig, niet-therapeutisch gebruik van antibiotica in alle ketens voor vee, vis-, schaal- en schelpdieren en pluimvee. Blijft het misbruik van antibiotica groeien, dan kan de verdere verspreiding van AMR leiden tot een daling van de veestapel. Dat zou een materieel negatief effect hebben op het bedrijfsmodel van Darden Restaurants.

Actie

We hebben in juli Darden Restaurants in een brief gecompimenteerd met de invoering van antibioticabeleid met onder andere specifieke richtlijnen voor kip. Door zich vast te pinnen op de uitfasering van medisch belangrijke antibiotica uit het kipaangebod heeft de onderneming een zeer positieve stap gezet. We hebben de onderneming gevraagd het antimicrobiële stewardship nog verder te verbeteren door onder andere het beleid naar alle relevante diersoorten uit te breiden en door op de naleving door leveranciers controles door derden uit te laten voeren. De follow-up nam de vorm aan van een call met het senior management, waarin we inzicht kregen in de manier waarop het recent gepubliceerde beleid voor dierenwelzijn past in de benadering van antimicrobieel stewardship. Een speciaal hiervoor ingericht dierenwelzijnsteam houdt toezicht op de uitvoering van het beleid. Dat is van essentieel belang: hoge normen voor dierenwelzijn kunnen het gebruik van antibiotica verminderen. Wat betreft de bewaking van de naleving onderzoekt Darden nog diverse methoden, onder andere accreditatie. We hebben verder gevraagd hoe het management aankijkt tegen de inkoop van rundvlees waaraan geen medische belangrijke antibiotica te pas komt. Hoewel de onderneming zich op dit punt op de vlakte hield, vinden we het bemoedigend dat Darden Restaurants lid is van de U.S. Roundtable for Sustainable Beef (USRSB), waarbij uiteenlopende belanghebbenden zijn betrokken. Wij denken namelijk dat er alleen vooruitgang kan worden geboekt als grote voedselproducenten en grote inkopers samenwerken.

Oordeel

De call met Darden Restaurants was constructief en informatief. Onze gesprekspartners bij de onderneming waren bereid een open dialoog aan te gaan over de problemen waarvoor ze zich gesteld zien. Er is over een aantal belangrijke met AMR samenhangende problemen gesproken. Onze conclusie: Darden bevindt zich in een goede uitgangspositie om de met AMR samenhangende gezondheidsrisico's het hoofd te bieden. De onderneming zet daarnaast positieve stappen om het risico te reduceren dat de vleesketen door ziekte wordt getroffen. Gezien het feit dat Darden Restaurants het beleid over de omgang met antibiotica nog maar net heeft ontwikkeld, zijn we ons ervan bewust dat we de geboekte vorderingen op de middellange termijn moeten volgen. Een belangrijke vervolgstap is de invoering van stevige streefdoelen en tijdslijnen waarbinnen de toezeggingen moeten worden waargemaakt. Kwalitatief hoogwaardige informatieverschaffing is daarnaast nodig om de belegger en andere belanghebbenden in staat te stellen om de vorderingen te beoordelen.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag Matig Bovengemiddeld Hoog

Engagement casestudies

Onderneming: eBay Inc

Land: VS

Sector: IT

Prioriteitsbedrijf: ✓

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Matig

Thema: Zakelijk gedrag, Arbeidsomstandigheden

Onderwerp: Privacy en veiligheid gegevens

SDG:

8.3

9.1

Achtergrond

De slechte informatieverschaffing van eBay over de beheersing van materiële ESG-risico's is een aanhoudende bron van zorg. Dat geldt in het bijzonder voor de privacy en veiligheid van gegevens. De risico's hiervan blijven hoog vanwege de enorme hoeveelheden waardevolle persoonlijke gegevens die er bij eBay omgaan, nog los van het feit dat het platform door de consument moet worden ervaren als een veilige plek om te handelen. De onderneming heeft vorig jaar meer bekendgemaakt over de naleving van de gegevensprivacy, maar over cybersecurity is er nog altijd weinig bekend. Dit is een zorgwekkende situatie, zeker gezien de cyberaanval waar de onderneming in 2014 door werd getroffen (aantasting versleutelde wachtwoorden en andere persoonlijk informatie). We signaleren daarnaast risico's op het gebied van de omgang met menselijk kapitaal. eBay moet het hebben van hoog opgeleide medewerkers in een omgeving waarin steeds meer vraag is naar talent. Die risico's worden versterkt door de recente herstructureringen en de daarmee samenhangende ontslagen in verband met de afsplitsing van PayPal en eBay Enterprise.

Oordeel

Onze gesprekken met eBay over deze twee ESG-punten hebben ons gerustgesteld dat de beheersing ervan sterker in elkaar steekt dan uit de huidige informatieverschaffing blijkt. De toon van de conversatie was positief en constructief. Er leek eBay veel aan gelegen om verbeteringen door te voeren en zich aan te sluiten bij best practice-informatieverschaffing. Een prettig verschil ten opzichte van de andere ondernemingen uit de Amerikaanse technologiesector die we hebben aangesproken. We blijven de vorderingen van het concern ook in de toekomst volgen en stimuleren waar relevant verdere verbeteringen.

Actie

We hebben dit jaar diverse malen met de onderneming om de tafel gezeten, veelal met interne specialisten over ESG-aangelegenheden binnen het bedrijf. Cyberveiligheid wordt officieel bewaakt via het enterprise risk management-programma, onder toezicht van het hele bestuur. De Chief Information Security Officer rapporteert aan en overlegt regelmatig met de leiding van de onderneming (een belangrijk element volgens ons). eBay was het desalniettemin met ons eens dat er nog het nodige schort aan de informatieverschaffing over dit onderwerp. Wij hebben diverse best practice-voorbeelden over mogelijke verbeteringen gegeven. Verder is met de Chief Diversity Officer gesproken, die het belang van een stevige interne cultuur als troefkaart voor het bedrijf noemde. De onderneming weerlegde de bewering dat de recente herstructureringen tot tekortschietende middelen hadden geleid. Aangegeven werd dat diverse medewerkers van de afgestoten bedrijven inmiddels weer naar eBay waren teruggekeerd. Er worden drie keer per jaar medewerkertevredenheidsonderzoeken gehouden. Daarin wordt onderzocht hoe de medewerkers aankijken tegen het werk en de werkplek, de leiding en de loopbaanvooruitzichten. In tegenstelling tot sommige vergelijkbare ondernemingen maakt eBay de uitkomsten niet bekend. We hebben de onderneming geadviseerd zich te buigen over (en deel te nemen aan) het Workforce Disclosure Initiative (WDI). Dit om meer inzicht te krijgen in de gegevens die zouden kunnen worden aangeboden.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Engagement casestudies

Onderneming: Duke Energy Corp

Land: VS

Sector: Nutsbedrijven

Prioriteitsbedrijf: ✓

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Goed

Thema: Klimaatverandering

Onderwerp: Bijeenkomst Climate Action 100+

SDG:

13.2

7.2

Achtergrond

Duke Energy is een van de grootste elektriciteitsbedrijven in de VS, met een totale capaciteit van ruim 53 megawatt, waarvan iets minder dan een derde op dit moment afkomstig is uit kolen. De totale CO₂-uitstoot uit elektriciteitsopwekking bedraagt meer dan 100 miljoen ton, al is die uitstoot door de sluiting van een aantal kolencentrales de afgelopen jaren aanzienlijk minder geworden. BMO is zowel één-op-één als via Climate Action 100+ met Duke Energy in gesprek. Onder druk van beleggers heeft de onderneming als eerste Amerikaans nutsbedrijf een klimaatscenarioanalyse gepubliceerd. De focus in het engagement ligt sindsdien op een toekomstig traject voor de CO₂-afbouw.

Actie

In september is er in het kader van Climate Action 100+ een conferencecall georganiseerd. Van de kant van Duke Energy werd de call bijgewoond door zowel de bedrijfstop als operationele specialisten. Een paar dagen voor de call had de onderneming aangekondigd in 2050 per saldo een nuluitstoot van CO₂ na te streven, naast ook een tussentijdse emissiereductie van 50% in 2030. Van de groep beleggers kreeg deze ambitie van Duke Energy een warm onthaal. Het traject tussen nu en 2050 was een belangrijk discussiepunt; sommige beleggers vonden het nieuwe streefdoel voor 2030 onvoldoende ambitieus. Duke Energy liet verder weten dat er voor de komende vijf jaar in verband met deze aankondiging geen veranderingen in de bestaande investeringsplannen worden doorgevoerd, al benadrukte de onderneming dat die investeringen al voor een aanzienlijk deel uit investeringen in duurzame energie bestaan. We vroegen of er voor de toekomst nog meer sluitingen van kolenactiviteiten op stapel staan (Duke zou mogelijk via de verslaggeving meer duidelijkheid verschaffen). Bemoedigend vonden we de gedetailleerde toelichting op de gevolgen van de sluitingen van elektriciteitscentrales voor maatschappij en gemeenschap. We wilden ook weten of de geboekte voortgang met de nieuwe streefdoelen aan de beloning van het topmanagement zou worden gekoppeld. De onderneming zei daar in principe voor open te staan, maar dat het lastig is om hiervoor geschikte maatstaven te vinden. Tot slot hebben we het over lobbyverwachtingen gehad en de recente brief die door een groep van samenwerkende beleggers (waaronder BMO) naar Amerikaanse ondernemingen is gestuurd. Duke heeft beloofd de brief in november te beantwoorden.

Oordeel

In tegenstelling tot bij de call eind 2018 was de toon dit keer een stuk minder formeel en defensief. De onderneming leek open te staan voor de discussie over een aantal lastigere zaken. Het lijkt geen twijfel dat het geformuleerde doel van een netto nuluitstoot ambitieus is; in de Amerikaanse markt is er op dit moment maar één speler die datzelfde doel voor 2050 voor ogen heeft (Xcel Energy). Natuurlijk staan we zeer positief tegenover deze aankondiging, maar zijn ons er van bewust dat vooral de uitvoering bij dit soort toezeggingen van essentieel belang is. We blijven in overleg met Duke Energy over de definitie van 'per saldo nul' en de geplande omvang van de compensatie, naast ook het actietraject. Dat er te veel naar het einde van de periode wordt doorgeschoven, ontmoedigen we. En we blijven ons sterk maken voor de uitfasering van kolen niet later dan 2030, terwijl er tegelijkertijd rekening wordt gehouden met de maatschappelijke gevolgen van die uitfasering.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Engagement casestudies

Onderneming: NIKE Inc

Land: VS

Sector: Duurzame
consumentengoederen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Goed

Thema: Milieubeheer

Onderwerp: Keten natuurlijk rubber

Achtergrond

Eind 2018 heeft een groep ondernemingen, brancheorganisaties en ngo's het Global Platform for Sustainable Natural Rubber (GPSNR) opgericht. Het doel van het GPSNR is om de sociaal-economische en milieupraktijken en -prestaties in de hele waardeketen van natuurlijk rubber te verbeteren. De prioriteiten van het platform zijn onder andere: respect voor de mensenrechten verbeteren, landroof en ontbossing voorkomen, biodiversiteit beschermen, de opbrengsten verbeteren en de algehele transparantie en traceerbaarheid versterken. We hebben contact gezocht met ondernemingen die zichtbaar op de lijst van nieuwe ondertekenaars ontbraken, zoals onder andere Nike. Rubber is een belangrijke grondstof voor een aanzienlijk deel van het productaanbod van de onderneming. De duurzame ketenstandaarden van Nike zijn redelijk goed, maar de onderneming verschaft geen informatie over het rubberaanbod en de respectievelijke duurzaamheidsnormen.

Actie

We hebben al bijna tien jaar constructieve contacten over duurzame ketenkwesties, vooral toegespitst op arbeidsomstandigheden. Voor wat betreft de inkoop van grondstoffen hebben we de onderneming aanzienlijke vorderingen zien boeken met het gebruik van grondstoffen die verantwoord en duurzaam worden ingekocht (onder andere katoen, houtpulp en polyester). In het kader van de GPSNR hebben we contact gelegd om meer zicht te krijgen op de keten natuurlijk rubber van Nike, nog beter risicobeheer en transparantie te stimuleren en de onderneming te vragen zich te verdiepen in de doelstellingen van de GPSNR (plus lidmaatschap te overwegen).

Oordeel

De reactie van de onderneming op ons engagement was positief. Nike gebruikt eigenlijk vrijwel alleen maar synthetisch rubber. Van de ingekochte rubber is meer dan 80% 'environmentally-preferred'. Dat houdt in dat er voor de rubberformules groenere chemie wordt gebruikt en/of dat er gerecycled materiaal in zit. De onderneming hanteert daarnaast interne streefdoelen voor 2020 in verband met milieuvriendelijker rubber (om zo het gebruik van gerecycled rubber verder te stimuleren). Nike werkt daarnaast samen met de Ellen MacArthur Foundation, de Global Fashion Agenda en de Sustainable Apparel Coalition ter bevordering van de duurzame inkoop, circulaire economie en productzorg. Het duurzaamheidsteam heeft toegezegd ondanks die minimale positie in natuurlijk rubber de GPSNR te zullen onderzoeken en het lidmaatschap ervan te overwegen. We houden ook in de toekomst de doelstellingen voor rubber in de gaten en stimuleren verdere versterking van de informatieverschaffing.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Engagementprojecten

Project

Reactie onderneming op aandeelhoudersmoties die door een meerderheid worden gesteund

Thema

Corporate governance

Doelstelling

We zetten ons voortdurend in om Amerikaanse emittenten zover te krijgen dat ze meer openstaan voor en verantwoording afleggen aan de aandeelhouders. In samenhang daarmee brengen we in kaart welke ondernemingen bij de laatste jaarvergadering te maken kregen met een aandeelhoudersmotie die met een meerderheid was aangenomen en waarmee tot dusverre niets is gedaan. We spreken die ondernemingen aan en vragen om een plan van actie. Ook willen we dat de onderneming zich in de toekomst meer openstelt.

Voortgang

De stemresultaten in het Amerikaanse stemseizoen zijn binnen. En dus zijn we het derde kwartaal begonnen in kaart te brengen met welke ondernemingen we in gesprek willen. Net als in eerdere jaren concentreren we ons daarbij op gevallen waarin de aandeelhouders zich, tegen het stemadvies van de bedrijfstop in, in de meerderheid achter een aandeelhoudersmotie scharen. De uitkomst is vervolgens gefilterd op ondernemingen die sindsdien ofwel hadden toegezegd om de uitkomst van de stemming toch over te nemen of waar engagement in onze optiek niets uithaalt. De huidige lijst omvat 20 moties bij 20 ondernemingen in een groot aantal sectoren. Een motie waarin de onderneming wordt gevraagd het vereiste van de supermeerderheid te laten vallen of te reduceren, kwam het vaakst voor. Van de 20 moties heeft één de meerderheid van de stemmen weten te krijgen bij aandeelhoudersvergaderingen voorafgaand aan die van 2019, namelijk Netflix. De onderneming staat erom bekend dat deze regelmatig aangenomen aandeelhoudersmoties links laat liggen. Het is onze bedoeling om het komende kwartaal met de lijst aan de slag te gaan. We zullen bij de bewuste ondernemingen aandringen op een plan van actie. Wij willen graag zien dat ze iets doen met de zorgen van de aandeelhouders en dat ze in de toekomst blijik geven van een grotere bereidheid om te luisteren.

Project Uitvoering Modern Slavery Act**SDG:**

8.7

Thema Maatschappij**Doelstelling**

Volgens de International Labour Organisation (ILO) zijn 21 miljoen arbeiders in de ketens van grote bedrijven het slachtoffer van moderne slavernij (o.a. dwangarbeid, kinderarbeid en mensenhandel). Na de introductie van de Britse Modern Slavery Act in 2015 hebben veel ondernemingen een verklaring moderne slavernij gepubliceerd. De kwaliteit van de verklaringen verschilt nogal; in onze optiek een weerspiegeling van de mate waarin de ondernemingen deze kwestie beheersen. Ons plan is om ondernemingen te stimuleren om zich op dit gebied aan best practices te houden. Ook willen we graag weten hoe zij de risico's op dit gebied verminderen. We spitsen ons engagement toe op internationale bedrijven met activiteiten in het VK en in risicosectoren als voedsel, bouw, textiel en de horeca.

Voortgang

In het derde kwartaal viel ons project moderne slavernij samen met dat voor snelle mode ('fast fashion'), dat zich richt op een selecte groep kledingbedrijven. We willen deze bedrijven stimuleren om de risico's van gedwongen arbeid in de eigen bedrijfsactiviteiten en wereldwijde ketens te begrijpen en om te rapporteren hoe ze die risico's tegengaan. Onze speerpunten zijn en blijven: 1) toezeggingen en corporate governance; 2) traceerbaarheid en risicobeoordeling; 3) inkooppraktijken; 4) werving; 5) stem van de werknemers; 6) bewaking; en 7) herstel. We hebben diverse afspraken met bedrijven weten te regelen en doen waar relevant specifieke aanbevelingen. Belangrijke zaken die we benadrukken zijn onder andere de signalering van risico's, praktijken en prestaties op het gebied van informatiemanagement en transparante verslaglegging. We gaan het vierde kwartaal verder met dit project. Er staan vervolgspraken gepland met kledingconcerns en we nemen opnieuw contact op met bedrijven waar we eerder dit jaar al mee hebben gesproken, onder andere leveranciers in Maleisië, Thailand en Taiwan. Die landen vormen een relatief hoog risico vanuit het perspectief van moderne slavernij. Ter onderbouwing van onze vragen en aanbevelingen maken wij gebruik van de expertise van een adviesbureau voor ethische handel.

Project Antimicrobiële resistentie (AMR)**Thema** Maatschappij**Doelstelling**

Antimicrobiële resistentie (AMR) staat de effectieve preventie en behandeling van infectieziekten in de weg en wordt wereldwijd gezien als een steeds grotere bedreiging van de volksgezondheid. AMR is een natuurlijk biologisch verschijnsel dat het gevolg is van genetische mutaties, maar het proces wordt versneld door een verkeerd gebruik van antibiotica. Hierdoor ontstaan infecties die niet op antibacteriële therapie reageren. Omdat AMR een ernstig en complex probleem is, moeten overheden en bedrijven in verschillende sectoren in actie komen. We richten ons engagement op farmaceutische bedrijven, vleesproducenten en zuivelbedrijven, alsook op supermarktketens. We zijn van mening dat er voor bedrijven in deze sectoren een belangrijke rol is weggelegd omdat ze de ontwikkeling en verspreiding van AMR kunnen vertragen.

Voortgang

We hebben onze werkzaamheden op het gebied van antimicrobiële resistentie (AMR) geïntensiveerd. We hebben ondernemingen aangeschreven die (samen) een belangrijke rol kunnen spelen in de aanpak van deze toenemende bedreiging voor de volksgezondheid en de wereldeconomie. We hebben ons in eerste instantie gericht op belangrijke producenten en inkopers van voedsel. Die kunnen materiële gevolgen ondervinden van een eventuele daling van de veestapel als gevolg van niet-behandelbare ziekten. We hebben in onze brieven optimaal gebruik gemaakt van het diepgravende onderzoek van FAIRR (een netwerk dat de bewustwording verhoogt over de door de intensieve veeteelt veroorzaakte materiële ESG-risico's en -kansen) en gewezen op het belang van krachtige, op antibiotica gerichte beleidsmaatregelen en toezeggingen. Ook moeten er duidelijke tijdslijnen komen voor de uitfasering van het routinematige, niet-therapeutische gebruik van antibiotica. Tot ons genoegen reageerde de meerderheid van de aangeschreven producenten en inkopers van voedsel op onze brief. We zijn nu bezig met de follow-up: specifieke aanbevelingen voor een betere aanpak van 'antimicrobial stewardship'. Na die eerste dialoog met producenten en inkopers van voedsel hebben we contact gezocht met 11 internationale farmaceutische bedrijven die zich bezighouden met onderzoek en ontwikkeling (R&D) op het gebied van antibiotica. In die brief hebben we verwezen naar de AMR-index van de Access to Medicine Foundation. Daarin wordt duidelijk hoe een onderneming omgaat met het gevaar van AMR. Belangrijkste aandachtsgebieden: uitdagingen op R&D-gebied; beheersing milieurisico in de productie; en gepast rentmeesterschap. We hebben inmiddels al drie constructieve en informatieve teleconferenties gevoerd. We hebben daardoor flink meer inzicht gekregen in de obstakels waarmee farmaconcerns te maken hebben. We gaan het vierde kwartaal door met de ondernemingen waar we al gesprekken mee hebben gevoerd en hopen voort te bouwen op de goede contacten die er tot dusverre zijn gelegd.

Project Snelle mode ('fast fashion')

Thema Maatschappij

SDG:

6.3

8.7

8.8

12.4

12.5

Doelstelling

Nu retailers en de industrie zich op Afrika richten voor de inkoop van kleding krijgen ze met dezelfde risico's te maken als Azië toen dat werelddeel tot de belangrijkste kledingproducent ter wereld uitgroeide. De grootste ESG-risico's zijn onder andere moderne slavernij, arbeidsverhoudingen en -omstandigheden, omkoping en corruptie, en milieubeheer, waaronder afval en de uitstoot van CO₂. We gaan in gesprek met ondernemingen die hun grondstoffen en eindproducten uit zowel Afrikaanse als Aziatische landen halen om te praten over duurzame inkoop.

Voortgang

We hebben achttien kledingconcerns aangeschreven over de maatschappelijke en milieuproblematiek rond de productie en (weder)verkoop van kleding. We hebben ons daarbij gericht op de potentiële gevolgen van de milieuzorg, naast maatschappelijke kwesties als adequate lonen, een veilige werkomgeving en gedwongen arbeid in de keten. Ons streven is om de dialoog aan te zwengelen op terreinen die wij als echte aanjagers voor verandering aanmerken, zoals consumentenvoorlichting, circulaire economie, afval en verantwoording door senior management en bestuur. We hebben tot nu toe van zeven bedrijven een reactie of verzoek om een bijeenkomst ontvangen. Achter de resterende ondernemingen gaan we in het vierde kwartaal aan.

Engagement per onderneming

Risico: hoog

In onderstaande tabellen staan alle ondernemingen waarmee wij het afgelopen kwartaal namens u contact hebben gehad en die het afgelopen kwartaal onderdeel vormden van uw portefeuille. De tabellen zijn opgesplitst op basis van de ESG-risicoscores (hoog, bovengemiddeld, matig, laag). Voor uitgebreide informatie over onze engagementactiviteiten verwijzen wij u graag naar de online **reo**® Partner Portal.

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's							
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur	
Amazon.com Inc	VS	Duurzame consumentengoederen	✓								
American Outdoor Brands Corp	VS	Duurzame consumentengoederen									
AO Smith Corp	VS	Industrie	✓	●							
AutoZone Inc	VS	Duurzame consumentengoederen	✓		●						
Boston Scientific Corp	VS	Gezondheidszorg	✓								
Capital One Financial Corp	VS	Financiële instellingen									
China Mengniu Dairy Co Ltd	Hong Kong	Dagelijkse consumentengoederen	✓	●	●						
CNOOC Ltd	China	Energie		●							
Crown Holdings Inc	VS	Basismaterialen	✓		●						
Dollar General Corp	VS	Duurzame consumentengoederen									
Dollar Tree Inc	VS	Duurzame consumentengoederen									
FleetCor Technologies Inc	VS	IT									
Ford Motor Co	VS	Duurzame consumentengoederen		●							
Fresenius SE & Co KGaA	Duitsland	Gezondheidszorg									
General Motors Co	VS	Duurzame consumentengoederen		●							
HK Electric Investments & HK Electric Investments Ltd	Hong Kong	Nutsbedrijven		●							
Intuitive Surgical Inc	VS	Gezondheidszorg	✓								
JBS SA	Brazilië	Dagelijkse consumentengoederen									
JPMorgan Chase & Co	VS	Financiële instellingen		●	●						
Just Eat PLC	VK	IT			●						
L Brands Inc	VS	Duurzame consumentengoederen			●						
Lear Corp	VS	Duurzame consumentengoederen	✓								
Monster Beverage Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●						
Mylan NV	VS	Gezondheidszorg									
Netflix Inc	VS	Duurzame consumentengoederen									
O'Reilly Automotive Inc	VS	Duurzame consumentengoederen									
Pfizer Inc	VS	Gezondheidszorg									
Pigeon Corp	Japan	Dagelijkse consumentengoederen									
Pilgrim's Pride Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen									
Pola Orbis Holdings Inc	Japan	Dagelijkse consumentengoederen									
Sanderson Farms Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen									
Shimamura Co Ltd	Japan	Duurzame consumentengoederen			●						
Tokyo Electric Power Co Holdings Inc	Japan	Nutsbedrijven	✓	●							
Tyson Foods Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●						
United Airlines Holdings Inc	VS	Industrie			●						

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement per onderneming

Risico: **hoog**

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's						
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur
US Bancorp	VS	Financiële instellingen							●	
Walgreens Boots Alliance Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen			●					●
Walmart Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen							●	
Waste Connections Inc	VS	Industrie							●	
Wells Fargo & Co	VS	Financiële instellingen	✓			●			●	●
Whirlpool Corp	VS	Duurzame consumentengoederen			●		●		●	
XPO Logistics Inc	VS	Industrie	✓						●	

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag
 Matig
 Bovengemiddeld
 Hoog

Engagement per onderneming

Risico: bovengemiddeld

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's						
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur
Alimentation Couche-Tard Inc	Canada	Dagelijkse consumentengoederen								●
Americold Realty Trust	VS	Onroerend goed		●	●					
Archer-Daniels-Midland Co	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●					
Bangkok Bank PCL	Thailand	Financiële instellingen			●					
Bank of America Corp	VS	Financiële instellingen						●		●
Bayer AG	Duitsland	Gezondheidszorg	✓					●		
Burlington Stores Inc	VS	Duurzame consumentengoederen			●			●		
China Petroleum & Chemical Corp	China	Energie		●	●			●		
Citigroup Inc	VS	Financiële instellingen			●		●	●		●
CK Hutchison Holdings Ltd	Hong Kong	Industrie		●	●			●		
Coca-Cola Co	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●					●
Costco Wholesale Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen						●		
Credicorp Ltd	Peru	Financiële instellingen				●				
Daimler AG	Duitsland	Duurzame consumentengoederen						●		
Duke Energy Corp	VS	Nutsbedrijven	✓	●		●				
eBay Inc	VS	IT	✓			●		●		●
Hong Kong & China Gas Co Ltd	Hong Kong	Nutsbedrijven		●	●					●
Japan Exchange Group Inc	Japan	Financiële instellingen				●		●		●
McDonald's Corp	VS	Duurzame consumentengoederen								●
Occidental Petroleum Corp	VS	Energie								●
Peabody Energy Corp	VS	Energie		●						
Power Assets Holdings Ltd	Hong Kong	Nutsbedrijven		●						
Restaurant Brands International Inc	Canada	Duurzame consumentengoederen								●
Sasol Ltd	Zuid-Afrika	Basismaterialen		●						
TJX Cos Inc/The	VS	Duurzame consumentengoederen			●			●		
Vitasoy International Holdings Ltd	Hong Kong	Dagelijkse consumentengoederen								●
Yum! Brands Inc	VS	Duurzame consumentengoederen								●

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

■ Laag

■ Matig

■ Bovengemiddeld

■ Hoog

Engagement per onderneming

Risico: matig

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's							
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur	
Anglo American PLC	VK	Basismaterialen	✓	●					●		
Bank Mandiri Persero Tbk PT	Indonesië	Financiële instellingen	✓		●						●
BHP Group Ltd	Australië	Basismaterialen		●					●		
BP PLC	VK	Energie	✓	●							●
Brown-Forman Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●						
Cargill Inc	VS	Duurzame consumentengoederen								●	
CK Asset Holdings Ltd	Hong Kong	Onroerend goed	✓	●							
Cognizant Technology Solutions Corp	VS	IT									●
Cooperatieve Rabobank UA	Nederland	Financiële instellingen		●	●		●				
Darden Restaurants Inc	VS	Duurzame consumentengoederen								●	
Deutsche Bank AG	Duitsland	Financiële instellingen							●		
Deutsche Lufthansa AG	Duitsland	Industrie			●				●		
Deutsche Post AG	Duitsland	Industrie							●		
Deutsche Telekom AG	Duitsland	Communication Services							●		
Devon Energy Corp	VS	Energie		●							●
Goldman Sachs Group Inc/The	VS	Financiële instellingen		●	●	●					●
HOCHTIEF AG	Duitsland	Industrie	✓	●	●		●				●
Intermediate Capital Group PLC	VK	Financiële instellingen									●
ITOCHU Corp	Japan	Industrie		●							
Johnson & Johnson	VS	Gezondheidszorg	✓			●		●		●	
Kroger Co/The	VS	Dagelijkse consumentengoederen								●	
Linde PLC	VK	Basismaterialen							●		
Macy's Inc	VS	Duurzame consumentengoederen									●
Mitsubishi Materials Corp	Japan	Basismaterialen		●							
Mohawk Industries Inc	VS	Duurzame consumentengoederen			●				●		
Nestle SA	Zwitserland	Dagelijkse consumentengoederen	✓		●						
Newell Brands Inc	VS	Duurzame consumentengoederen									●
Norfolk Southern Corp	VS	Industrie									●
Novartis AG	Zwitserland	Gezondheidszorg	✓						●	●	
Oversea-Chinese Banking Corp Ltd	Singapore	Financiële instellingen		●	●						
PayPal Holdings Inc	VS	IT							●		
Procter & Gamble Co/The	VS	Dagelijkse consumentengoederen			●						
Regions Financial Corp	VS	Financiële instellingen									●
Reliance Industries Ltd	India	Energie		●	●						
South32 Ltd	Australië	Basismaterialen		●	●		●	●			
SpareBank 1 SR-Bank ASA	Noorwegen	Financiële instellingen							●		●
STERIS PLC	VS	Gezondheidszorg								●	
Telefonica SA	Spanje	Communication Services			●	●		●			
Tencent Holdings Ltd	China	IT		●		●				●	●

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag
 Matig
 Bovengemiddeld
 Hoog

Engagement per onderneming

Risico: **matig**

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's						
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur
Tesla Inc	VS	Duurzame consumentengoederen	✓					●		
Thai Oil PCL	Thailand	Energie		●	●					
Tractor Supply Co	VS	Duurzame consumentengoederen						●		●
Under Armour Inc	VS	Duurzame consumentengoederen			●			●		
Unilever PLC	VK	Dagelijkse consumentengoederen	✓				●	●		
United Rentals Inc	VS	Industrie								●
Wolters Kluwer NV	Nederland	Industrie				●		●	●	●

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag
 Matig
 Bovengemiddeld
 Hoog

Engagement per onderneming

Risico: laag

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's							
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur	
AbbVie Inc	VS	Gezondheidszorg									
adidas AG	Duitsland	Duurzame consumentengoederen									
Allstate Corp/The	VS	Financiële instellingen									
AP Moller - Maersk A/S	Denemarken	Industrie	✓	●							
Applied Materials Inc	VS	IT									
Aptiv PLC	Ierland	Duurzame consumentengoederen		●							
AstraZeneca PLC	VK	Gezondheidszorg									
Australia & New Zealand Banking Group Ltd	Australië	Financiële instellingen		●	●		●				
BASF SE	Duitsland	Basismaterialen	✓								
boohoo Group PLC	VK	Duurzame consumentengoederen			●						
Cigna Corp	VS	Gezondheidszorg									
CLP Holdings Ltd	Hong Kong	Nutsbedrijven		●	●						
Coca-Cola HBC AG	Zwitserland	Dagelijkse consumentengoederen			●						
Cognex Corp	VS	IT			●		●	●	●	●	●
Covestro AG	Duitsland	Basismaterialen									
Delta Air Lines Inc	VS	Industrie			●						
E.ON SE	Duitsland	Nutsbedrijven									
Flowserve Corp	VS	Industrie									
Gap Inc/The	VS	Duurzame consumentengoederen			●						
GlaxoSmithKline PLC	VK	Gezondheidszorg	✓								
GN Store Nord A/S	Denemarken	Gezondheidszorg									
Greencore Group PLC	Ierland	Dagelijkse consumentengoederen									
HDFC Bank Ltd	India	Financiële instellingen	✓	●	●	●					
HeidelbergCement AG	Duitsland	Basismaterialen									
Honda Motor Co Ltd	Japan	Duurzame consumentengoederen		●							
Hormel Foods Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen									
Idemitsu Kosan Co Ltd	Japan	Energie		●							
JD Sports Fashion PLC	VK	Duurzame consumentengoederen			●						
JXTG Holdings Inc	Japan	Energie		●							
Kasikornbank PCL	Thailand	Financiële instellingen		●	●						
Kellogg Co	VS	Dagelijkse consumentengoederen									
Kimberly-Clark Corp	VS	Dagelijkse consumentengoederen			●						
Kubota Corp	Japan	Industrie		●	●						
L'Oreal SA	Frankrijk	Dagelijkse consumentengoederen			●						
Mastercard Inc	VS	IT	✓								
Merck & Co Inc	VS	Gezondheidszorg									
Merck KGaA	Duitsland	Gezondheidszorg									
Mettler-Toledo International Inc	VS	Gezondheidszorg			●						
Microsoft Corp	VS	IT				●					

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement per onderneming

Risico: laag

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's							
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfs- ethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur	
Mitsui OSK Lines Ltd	Japan	Industrie		●							
Muenchener Rueckversicherungs-Gesellschaft AG in Muenchen	Duitsland	Financiële instellingen						●			
Newcrest Mining Ltd	Australië	Basismaterialen		●							
Newmont Goldcorp Corp	VS	Basismaterialen		●							
Nippon Yusen KK	Japan	Industrie		●							
Panasonic Corp	Japan	Duurzame consumentengoederen			●			●			
PVH Corp	VS	Duurzame consumentengoederen			●			●			
Rio Tinto Ltd	VK	Basismaterialen		●				●			
Roche Holding AG	Zwitserland	Gezondheidszorg						●		●	
Sanofi	Frankrijk	Gezondheidszorg						●		●	
Shionogi & Co Ltd	Japan	Gezondheidszorg								●	
Siemens AG	Duitsland	Industrie						●			
Skyworks Solutions Inc	VS	IT									●
Smurfit Kappa Group PLC	Ierland	Basismaterialen			●						
SVB Financial Group	VS	Financiële instellingen	✓	●	●			●			●
Symrise AG	Duitsland	Basismaterialen			●						●
Teck Resources Ltd	Canada	Basismaterialen		●							
Travelers Cos Inc/The	VS	Financiële instellingen									●
Ultra Electronics Holdings PLC	VK	Industrie									●
VF Corp	VS	Duurzame consumentengoederen			●			●			
Wm Morrison Supermarkets PLC	VK	Dagelijkse consumentengoederen								●	
Xylem Inc/NY	VS	Industrie			●			●		●	

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement per onderneming

Bedrijven zonder ESG-rating

In onderstaande tabel staan ondernemingen waarmee wij het afgelopen kwartaal namens u contact hebben gehad en die het afgelopen kwartaal onderdeel vormden van uw portefeuille. Betreffende ondernemingen hebben echter geen ESG-risicoscore, aangezien dit veelal kleine bedrijven betreft die geen onderdeel zijn van het MSCI ESG research universum.

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	Thema's						
				Klimaat- verandering	Milieu- standaarden	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids- omstandigheden	Volks- gezondheid	Ondernemings- bestuur
Credit Suisse AG	Zwitserland	Financiële instellingen		●	●		●			
Daiseki Co Ltd	Japan	Industrie			●			●		●
Sakata Seed Corp	Japan	Dagelijkse consumtengoederen				●			●	

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

■ Laag

■ Matig

■ Bovengemiddeld

■ Hoog

Milestones per onderneming

In de onderstaande tabel ziet u alle ondernemingen terug waar wij namens u het afgelopen kwartaal een mijlpaal ('milestone') hebben geboekt. Dit betreft ondernemingen die het afgelopen kwartaal onderdeel vormden van uw portefeuille. Zo'n milestone is de uitkomst van onze engagementsinspanningen (doorgaans over eerdere kwartalen) en wordt beoordeeld op basis van de mate waarin de beleggerswaarde wordt beschermd. Voor uitgebreide informatie over onze engagementactiviteiten die tot deze milestones hebben geleid, verwijzen wij u graag naar de online **reo**[®] Partner Portal.

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore	Thema's						
					Klimaatverandering	Milieu-standaarden	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Ondernemingsbestuur
Amazon.com Inc	VS	Duurzame consumentengoederen	✓	Hoog	●						
Duke Energy Corp	VS	Nutsbedrijven	✓	Hoog	●						
Acciona SA	Spanje	Nutsbedrijven		Laag	●						
Alimentation Couche-Tard Inc	Canada	Dagelijkse consumentengoederen		Matig						●	
AstraZeneca PLC	VK	Gezondheidszorg		Laag	●						
Bayerische Motoren Werke AG	Duitsland	Duurzame consumentengoederen		Laag	●						
BHP Group Ltd	Australië	Basismaterialen		Matig	●						
BT Group PLC	VK	Communication Services		Laag	●						
Cargill Inc	VS	Duurzame consumentengoederen		Matig	●						
Enel SpA	Italië	Nutsbedrijven		Laag	●						
FirstEnergy Corp	VS	Nutsbedrijven		Matig	●						
Ford Motor Co	VS	Duurzame consumentengoederen		Hoog	●						
General Mills Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen		Laag		●					
H&R Block Inc	VS	Duurzame consumentengoederen		Matig						●	
Hewlett Packard Enterprise Co	VS	IT		Laag	●						
Honda Motor Co Ltd	Japan	Duurzame consumentengoederen		Laag	●						
Iberdrola SA	Spanje	Nutsbedrijven		Laag	●						
Koninklijke DSM NV	Nederland	Basismaterialen		Laag	●						
Kraft Heinz Co/The	VS	Dagelijkse consumentengoederen		Matig		●					
Levi Strauss & Co	VS	Duurzame consumentengoederen		Laag	●						
McKesson Corp	VS	Gezondheidszorg		Hoog						●	
NextEra Energy Inc	VS	Nutsbedrijven		Laag	●						
Novozymes A/S	Denemarken	Basismaterialen		Laag	●						
SAP SE	Duitsland	IT	✓	Laag	●						
Telefonica SA	Spanje	Communication Services		Matig	●						
Tencent Holdings Ltd	China	IT		Matig						●	
Unilever PLC	VK	Dagelijkse consumentengoederen	✓	Matig	●						
Vodafone Group PLC	VK	Communication Services		Laag	●						

Impact op beleggerswaarde: Hoog Middelmatig Laag

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag Matig Bovengemiddeld Hoog

Milestones per onderneming

Naam	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore	Thema's						
					Klimaat-verandering	Milieu-standaarden	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeids-omstandigheden	Volks-gezondheid	Ondernemings-bestuur
Volkswagen AG	Duitsland	Duurzame consumentengoederen	✓	Hoog	●						
Walmart Inc	VS	Dagelijkse consumentengoederen		Matig		●					
Yum! Brands Inc	VS	Duurzame consumentengoederen		Matig		●					
★											
adidas AG	Duitsland	Duurzame consumentengoederen		Laag						●	
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	Spanje	Financiële instellingen		Matig		●					
Banco Bradesco SA	Brazilië	Financiële instellingen		Matig		●					
Banco Santander SA	Spanje	Financiële instellingen		Matig		●					
Barclays PLC	VK	Financiële instellingen		Matig		●					
Bayer AG	Duitsland	Gezondheidszorg	✓	Matig						●	
BHP Group Ltd	Australië	Basismaterialen		Matig						●	
BNP Paribas SA	Frankrijk	Financiële instellingen		Laag		●					
Citigroup Inc	VS	Financiële instellingen		Matig		●					
CLP Holdings Ltd	Hong Kong (SAR)	Nutsbedrijven		Laag	●						
Coca-Cola Co	VS	Dagelijkse consumentengoederen	✓	Matig		●					
Coca-Cola HBC AG	Zwitserland	Dagelijkse consumentengoederen		Laag		●					
Commercial International Bank Egypt SAE	Egypt	Financiële instellingen		Matig		●					
Cooperatieve Rabobank UA	Nederland	Financiële instellingen		Matig		●					
Credit Suisse Group AG	Zwitserland	Financiële instellingen		Laag		●					
Hoya Corp	Japan	Gezondheidszorg		Matig							●
Industria de Diseno Textil SA	Spanje	Duurzame consumentengoederen		Laag							●
ING Groep NV	Nederland	Financiële instellingen	✓	Laag		●					
Kroger Co/The	VS	Dagelijkse consumentengoederen		Matig		●					
Societe Generale SA	Frankrijk	Financiële instellingen		Laag		●					
Turkiye Garanti Bankasi AS	Turkije	Financiële instellingen		Matig		●					
VF Corp	VS	Duurzame consumentengoederen		Laag	●						
Westpac Banking Corp	Australië	Financiële instellingen		Matig		●					

Impact op beleggerswaarde: ★★ Hoog ★★ Middelmatig ★ Laag

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag Matig Bovengemiddeld Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Amazon.com Inc	VS	Duurzame consumenten-goederen	✓	

Milestone:

Milestone: Aankondiging streefdoelen CO₂-nuluitstoot en gebruik duurzame energie

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

Omschrijving milestone:

Heeft aangekondigd een CO₂-nuluitstoot na te streven in 2040 en 100% duurzame energie in 2030. We hebben de onderneming de afgelopen vier jaar aangemoedigd de duurzaamheidsrapportage te verbeteren en streefdoelen te formuleren, onder andere op het gebied van uitstootbeheer. We hebben verder bij de jaarvergadering 2019 een aandeelhoudersmotie gesteund waarin werd gevraagd om een verbetering van de klimaatrapportages.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Duke Energy Corp	VS	Nutsbedrijven	✓	

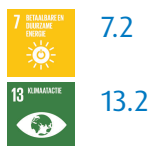
Milestone:

Milestone: Aankondiging CO₂-nuluitstoot

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

Omschrijving milestone:

Heeft een CO₂-nuluitstoot in 2050 aangekondigd, met een tussentijds streefdoel van 50% minder in 2030. De onderneming heeft hiermee een voortrekkersrol in de markt, het gevolg van zowel een-op-een contacten als gezamenlijk engagement via Climate Action 100+.

Impact op beleggerswaarde: Hoog Middelmatig Laag

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag Matig Bovengemiddeld Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Acciona SA	Spanje	Nutsbedrijven	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu aan dit streefdoel van 1,5 C verbonden.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Alimentation Couche-Tard Inc	Canada	Dagelijkse consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Introductie adviesstem beloningsregeling

Impact op beleggerswaarde:

Omschrijving milestone:

Het bedrijf heeft door de invoering van een adviesstem van de aandeelhouders over de topbeloningen het verband tussen beloning en prestatie versterkt. Bij de jaarvergadering van 2018 hadden wij ons geschaard achter een aandeelhoudersmotie waarin om een dergelijke adviesstem werd gevraagd.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
AstraZeneca PLC	VK	Gezondheidszorg	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepend.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Bayerische Motoren Werke AG	Duitsland	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Ondertekening reductie uitstoot wagenpark VS

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

9.4

Omschrijving milestone:

Heeft samen met andere autoproducenten een deal met Californië gesloten over de brandstofefficiëntie van (en daarmee de verlaging van de uitstoot van) het nieuwe wagenpark tot en met 2026. De afspraken komen in grote lijnen overeen met het plan voor schonere auto's van de Environmental Protection Agency in de tijd van Obama (een plan dat de regering Trump onderuit probeert te trekken). Dit zou nog wel eens een doorslaggevende overwinning kunnen blijken in de strijd om de uitstootnormen voor auto's hoog te houden in een tijd van verslechtering van de klimaatcrisis. We hadden het concern gestimuleerd om de uitstootbeheersing van voertuigen te verbeteren.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
BHP Group Ltd	Australië	Basismaterialen	-	

Milestone:

Milestone: Instelling klimaatinvesteringsprogramma en wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

7.2

Omschrijving milestone:

Heeft kort geleden een vijfjaarsprogramma voor klimaatinvestering met een omvang van \$ 400 miljoen aangekondigd. Dat programma moet leiden tot een geringe uitstoot uit de eigen activiteiten en uit het gebruik van hulpmiddelen. BHP formuleert daarnaast een nieuw, wetenschappelijk onderbouwd streefdoel voor de middellange termijn voor de scope 1 en scope 2 uitstoot, in overeenstemming met de richtlijnen van Parijs. Dit komt boven op de bestaande doelstelling voor de korte termijn dat de uitstoot in 2022 niet hoger mag zijn dan in 2017. Met deze acties verhoogt de onderneming de veerkracht van de bedrijfsactiviteiten en de mate waarin deze klaar is voor de huidige en zich aandienende klimaatrisico's en -kansen.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
BT Group PLC	VK	Communication Services	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepind.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Cargill Inc	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Belofte verlaging methaanuitstoot uit vleesactiviteiten

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd de intensiteit van de broeikasgasuitstoot van de Noord-Amerikaanse rundvleesketen in 2030 met 30 procent te hebben verlaagd (per pond product). Gezien de omvang van Cargill – de grootste leverancier van rundergehakt ter wereld – kan dit potentieel een gamechanger zijn voor de sector door duurzame landbouwpraktijken te bevorderen. We hebben de onderneming bij diverse gelegenheden aangesproken op de beheersing van ESG-risico's in de keten.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Enel SpA	Italië	Nutsbedrijven	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgelegd.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
FirstEnergy Corp	VS	Nutsbedrijven	-	

Milestone:

Milestone: Publicatie klimaatrapport

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

7.2

13.2

Omschrijving milestone:

Heeft eerste klimaatrapport gepubliceerd, met onder andere een update over de geboekte vorderingen ten opzichte van het streefdoel om in 2045 de uitstoot met 90% te hebben verminderd, naast een 2°C scenarioanalyse. We hadden in ons engagement met de onderneming gevraagd om meer transparantie over de strategie.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Ford Motor Co	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Ondertekening reductie uitstoot wagenpark VS

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

9.4

Omschrijving milestone:

Heeft samen met andere autoproducenten een deal met Californië gesloten over de brandstofefficiëntie van (en daarmee de verlaging van de uitstoot van) het nieuwe wagenpark tot en met 2026. De afspraken komen in grote lijnen overeen met het plan voor schonere auto's van de Environmental Protection Agency in de tijd van Obama (een plan dat de regering Trump onderuit probeert te trekken). Dit zou nog wel eens een doorslaggevende overwinning kunnen blijken in de strijd om de uitstootnormen voor auto's hoog te houden in een tijd van verslechtering van de klimaatcrisis. We hadden het concern gestimuleerd om de uitstootbeheersing van voertuigen te verbeteren.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
General Mills Inc	VS	Dagelijkse consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging herbruikbaar maken van alle verpakkingsmateriaal in 2030

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

Heeft een streefdoel geformuleerd om in 2030 alle verpakkingen herbruikbaar te maken. De onderneming heeft verder toegezegd in 2020 100% van de vezelverpakkingen duurzaam in te kopen en geen afval naar de stort te sturen. We hebben met de Chief Sustainability Officer gesproken over plastic, verpakkingen en de keten.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
H&R Block Inc	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Verbetering afstemming beloning en prestatie

Impact op beleggerswaarde:

Omschrijving milestone:

Heeft de afstemming van de beloning op de prestaties in het remuneratiebeleid verbeterd door het percentage van de aandelenbonus voor het topmanagement te verhogen dat aan prestatievoorwaarden moet voldoen. Op die manier ontstaat er een betere afstemming tussen de beloning van de bedrijfstop en de prestaties van de onderneming. Vooral om die reden stemmen wij al een paar jaar tegen het voorgenomen remuneratiebeleid van de onderneming.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Hewlett Packard Enterprise Co	VS	IT	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgelegd.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Honda Motor Co Ltd	Japan	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Ondertekening reductie uitstoot wagenpark VS

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

9.4

Omschrijving milestone:

Heeft samen met andere autoproducenten een deal met Californië gesloten over de brandstofefficiëntie van (en daarmee de verlaging van de uitstoot van) het nieuwe wagenpark tot en met 2026. De afspraken komen in grote lijnen overeen met het plan voor schonere auto's van de Environmental Protection Agency in de tijd van Obama (een plan dat de regering Trump onderuit probeert te trekken). Dit zou nog wel eens een doorslaggevende overwinning kunnen blijken in de strijd om de uitstootnormen voor auto's hoog te houden in een tijd van verslechtering van de klimaatcrisis. We hadden het concern gestimuleerd om de uitstootbeheersing van voertuigen te verbeteren.

Impact op beleggerswaarde:

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Iberdrola SA	Spanje	Nutsbedrijven	-	
Koninklijke DSM NV	Nederland	Basismaterialen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepind.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Kraft Heinz Co/The	VS	Dagelijkse consumptiegoederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging herbruikbaar maken van alle verpakkingsmateriaal in 2025

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd dat alle verpakkingsmateriaal in 2025 herbruikbaar is. De herbruikbare Heinz Tomato Ketchup plastic fles moet in 2022 volledig circulair zijn. De onderneming heeft onlangs de toezegging aangescherpt: het gewicht van het wereldwijde verpakkingsmateriaal gaat met 50.000 ton omlaag. Wij hadden gevraagd om een sterkere aanpak van de beheersing van de risico's van plasticvervuiling.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Levi Strauss & Co	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepinde.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
McKesson Corp	VS	Gezondheidszorg	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging vertrek langzittende bestuurders

Impact op beleggerswaarde:

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd vóór de jaarvergadering van 2021 twee langzittende bestuurders uit het bestuur te zullen verwijderen. Wij hadden al jaren tegen de herbenoeming van die bestuurders gestemd vanwege een potentieel gebrek aan onafhankelijkheid door de lange periode waarin ze al in het bestuur zitten.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
NextEra Energy Inc	VS	Nutsbedrijven	-	

Milestone:

Milestone: Formulering uitstootdoel 2025

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Other

Omschrijving milestone:

Heeft een CO₂-reductiedoel van 67% in 2025 geformuleerd (vergelijkingsbasis: 2005). Wij hadden in eerdere gesprekken bij de onderneming aangedrongen op een uitstootdoel voor na 2020.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Novozymes A/S	Denemarken	Basismaterialen	-	
SAP SE	Duitsland	IT	✓	
Telefonica SA	Spanje	Communication Services	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepind.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Tencent Holdings Ltd	China	IT	-	

Milestone:

Milestone: Benoeming nieuwe onafhankelijke bestuurder

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

5.1

Omschrijving milestone:

Heeft een nieuwe onafhankelijke bestuurder benoemd, de eerste vrouw in het bestuur. De meerderheid van de niet-uitvoerende bestuurders loopt al langer dan 15 jaar mee, dus hadden we op actieve bestuursvernieuwing aangedrongen. Dat moet voorkomen dat de bestuurders al te verweven raken met het management. Uiteindelijk wordt het bestuur daar effectiever van.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Unilever PLC	VK	Dagelijkse consumptiegoederen	✓	
Vodafone Group PLC	VK	Communication Services	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging klimaatdoel 1,5°C

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

13.2

Omschrijving milestone:

De onderneming heeft zich vastgelegd op ambitieuzere doelstellingen die zijn afgestemd op een beperking van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en tot de realisatie van een nuluitstoot niet later dan in 2050. Met die toezegging wordt gehoor gegeven aan het jongste rapport van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Daarin werd gewaarschuwd voor rampzalige gevolgen als de opwarming van de aarde de 1,5°C overstijgt. Volgens het Science Based Targets Initiative (SBTI) hebben in totaal 28 ondernemingen (samen goed voor een marktkapitalisatie van \$ 1,3 biljoen) zich nu op dat streefdoel van 1,5°C vastgepind.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Volkswagen AG	Duitsland	Duurzame consumenten-goederen	✓	

Milestone:

Milestone: Ondertekening reductie uitstoot wagenpark VS

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

9.4

Omschrijving milestone:

Heeft samen met andere autoproducenten een deal met Californië gesloten over de brandstofefficiëntie van (en daarmee de verlaging van de uitstoot van) het nieuwe wagenpark tot en met 2026. De afspraken komen in grote lijnen overeen met het plan voor schonere auto's van de Environmental Protection Agency in de tijd van Obama (een plan dat de regering Trump onderuit probeert te trekken). Dit zou nog wel eens een doorslaggevende overwinning kunnen blijken in de strijd om de uitstootnormen voor auto's hoog te houden in een tijd van verslechtering van de klimaatcrisis. We hadden het concern gestimuleerd om de uitstootbeheersing van voertuigen te verbeteren.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Walmart Inc	VS	Dagelijkse consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging reductie nieuw plastic verpakkingenafval

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd zich aan nieuwe verplichtingen te zullen houden voor de reductie van plastic verpakkingenafval. Het streven is onder andere om de verpakkingen voor eigen merk in 2025 100% recyclebaar, herbruikbaar of industrieel composteerbaar te hebben. Wij hadden gevraagd om een sterkere aanpak van de beheersing van de risico's van plasticvervuiling.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Yum! Brands Inc	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging duurzame verpakkingsdoelstellingen

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

Heeft zich vastgelegd op streefdoelen duurzaam plastic voor verpakkingen bij de merken KFC en Taco Bell. De onderneming heeft verder toegezegd in 2020 100% van de vezelverpakkingen gecertificeerd of recycled in te kopen. Wij hadden gevraagd om een sterkere aanpak van de beheersing van de risico's van plasticvervuiling.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
adidas AG	Duitsland	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Versterking informatieverstopping personeel (WDI)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

5.1

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd om (voor het eerst) de jaarlijkse enquête van het Workforce Disclosure Initiative te beantwoorden. Het WDI is een multi-stakeholder initiatief dat streeft naar verbetering van de informatie over personeel. Dat maakt het makkelijk voor de belegger om arbeidsinitiatieven op waarde te schatten en een onderneming op specifieke onderwerpen aan te spreken. Het WDI stuurt sinds 2017 jaarlijks de enquête uit. Deze toezegging is een goede eerste stap in de richting van sterkere informatieverstopping en beter personeelsmanagement.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	Spanje	Financiële instellingen	-	
Banco Bradesco SA	Brazilië	Financiële instellingen	-	
Banco Santander SA	Spanje	Financiële instellingen	-	
Barclays PLC	VK	Financiële instellingen	-	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We praten al meer dan tien jaar met de bank over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Bayer AG	Duitsland	Gezondheidszorg	✓	
BHP Group Ltd	Australië	Basismaterialen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging sterkere informatie personeel

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

1.1

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd om (voor het eerst) de jaarlijkse enquête van het Workforce Disclosure Initiative te beantwoorden. Het WDI is een multi-stakeholder initiatief dat streeft naar verbetering van de informatie over personeel. Dat maakt het makkelijk voor de belegger om arbeidsinitiatieven op waarde te schatten en een onderneming op specifieke onderwerpen aan te spreken. Deze toezegging is een goede eerste stap in de richting van sterkere informatieverschaffing en beter personeelsmanagement.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
BNP Paribas SA	Frankrijk	Financiële instellingen	-	
Citigroup Inc	VS	Financiële instellingen	-	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We praten al meer dan tien jaar met de bank over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
CLP Holdings Ltd	Hong Kong (SAR)	Nutsbedrijven	-	

Milestone:

Milestone: Publicatie reactie strategie HK voor CO₂-afbouw op de lange termijn

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

7.2

Omschrijving milestone:

CLP-Holdings heeft aan de regering van Hongkong een beleidsreactie gegeven op de strategie voor de CO₂-afbouw op de lange termijn. Gepleit is voor een brandstoftransitie (in het kader van de noodzakelijke goedkeuring voor de overstap van kolen naar gas) en samenwerking in de regio richting CO₂-neutrale energie. We hebben CLP actief aangesproken en gevraagd om in overleg over openbaar beleid van zich te laten horen om zo de eigen klimaatdoelstellingen te helpen realiseren.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Coca-Cola Co	VS	Dagelijkse consumptiegoederen	✓	
Coca-Cola HBC AG	Zwitserland	Dagelijkse consumptiegoederen	-	

Milestone:

Milestone: Ondertekening verklaring Circular Plastics Alliance

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

De Coca-Cola Company en haar twee grootste Europese bottelaars (Coca-Cola European Partners en Coca-Cola Hellenic Bottling Company) hebben samen de verklaring van de Circular Plastics Alliance van de Europese Commissie ondertekend en daarmee de inzet voor duurzame verpakkingen versterkt. De verklaring is mede ondertekend door partners in de private en publieke sector die werken aan de realisatie van het streven van de Europese Commissie om in 2025 10 miljoen ton gerecycled plastic in gebruik te hebben in Europa. In onze actieve contacten met de groep van de afgelopen jaren hebben we het onder andere actief gehad over afvalbeheer.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Commercial International Bank Egypt SAE	Egypt	Financiële instellingen	-	
Cooperatieve Rabobank UA	Nederland	Financiële instellingen	-	
Credit Suisse Group AG	Zwitserland	Financiële instellingen	-	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We praten al meer dan tien jaar met de bank over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Hoya Corp	Japan	Gezondheidszorg	-	

Milestone:

Milestone: Instelling eerste ESG-commissie

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de eerste ESG-commissie ingesteld om materiële ESG-punten aan te pakken en de informatievoorziening te verbeteren. We hebben gedetailleerd over ESG-zaken gesproken en de onderneming gestimuleerd op het niveau van het bestuur toezicht op deze zaken uit te oefenen.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Industria de Diseno Textil SA	Spanje	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Scheiding rol voorzitter en CEO

Impact op beleggerswaarde:

Omschrijving milestone:

Heeft de rol van CEO en voorzitter van het bestuur gescheiden. Weliswaar houdt de vertrekkende CEO de positie van voorzitter, maar we vinden dit toch een goede ontwikkeling. De aanwezigheid van een 'lead independent director' vinden we daarnaast bemoedigend.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
ING Groep NV	Nederland	Financiële instellingen	✓	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We praten al bijna tien jaar met de bank over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Kroger Co/The	VS	Dagelijkse consumptiegoederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging einde gebruik plastic tassen in 2025

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.5

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd te stoppen met plastic tassen bij de kassa's in alle winkels in 2025. We hadden de onderneming gevraagd om een sterkere beheersing van de risico's van plasticvervuiling.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Societe Generale SA	Frankrijk	Financiële instellingen	-	
Turkiye Garanti Bankasi AS	Turkije	Financiële instellingen	-	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We hebben met de bank gepraat over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
VF Corp	VS	Duurzame consumenten-goederen	-	

Milestone:

Milestone: Toezegging strategie voor het tegengaan van klimaatverandering

Impact op beleggerswaarde:

Omschrijving milestone:

Heeft toegezegd om in het kader van de klimaatstrategie in 2025 over de hele wereld 50 miljoen bomen te hebben geplant. We hebben de onderneming bij herhaling aangespoord om voortvarend de milieurisico's te verminderen en om optimaal gebruik te maken van de positieve ESG-werkwijzen van de duurzaamste merken die zij in huis heeft.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Milestones per onderneming

Onderneming	Land	Sector	Prioriteitsbedrijf	ESG-risicoscore
Westpac Banking Corp	Australië	Financiële instellingen	-	

Milestone:

Milestone: Aansluiting bij de Principles for Responsible Banking (PRB)

Impact op beleggerswaarde:

SDG's:

12.6

Omschrijving milestone:

Heeft de Principles for Responsible Banking ondertekend. Die zijn in september 2019 geïntroduceerd bij de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN). De principes geven banken een kader om transparanter te zijn over de manier waarop producten en diensten de klant, de belegger en de maatschappij waarde bieden. We praten al meer dan tien jaar met de bank over verantwoorde bankzaken, onder andere over de beheersing van sociale en milieurisico's bij kredietverlening en (risico)acceptatie aan en van bedrijven.

Impact op beleggerswaarde:

Hoog

Middelmatig

Laag

ESG-risicoscore:

blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Bijlage: Viewpoints 2019

Juli

- India Climate Change
- Mid-cap project

Augustus

- Chemicals and biodiversity

September

- Climate change

Contact

BMO Global Asset Management - Nederland

 020-582 3000

 infol@bmogam.com

 bmogam.nl